

PŘIJATÉ TEXTY

P8_TA(2018)0243

Aktuální stav rekreačního rybolovu v Evropské unii

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. června 2018 o aktuálním stavu rekreačního rybolovu v Evropské unii (2017/2120(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU), zejména na článek 43 této smlouvy,
- s ohledem na své usnesení ze dne 6. července 2017 o podpoře soudržnosti a rozvoje v nejvzdálenějších regionech EU: provádění článku 349 Smlouvy o fungování EU¹,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice, o změně nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutí Rady 2004/585/ES²,
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1224/2009 ze dne 20. listopadu 2009 o zavedení kontrolního režimu Společenství k zajištění dodržování pravidel společné rybářské politiky, o změně nařízení (ES) č. 847/96, (ES) č. 2371/2002, (ES) č. 811/2004, (ES) č. 768/2005, (ES) č. 2115/2005, (ES) č. 2166/2005, (ES) č. 388/2006, (ES) č. 509/2007, (ES) č. 676/2007, (ES) č. 1098/2007, (ES) č. 1300/2008 a (ES) č. 1342/2008 a o zrušení nařízení (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1627/94 a (ES) č. 1966/2006³,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 508/2014 ze dne 15. května 2014 o Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1255/2011⁴, zejména na článek 77 tohoto nařízení,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1004 ze dne 17. května 2017 o vytvoření rámce Unie pro shromažďování, správu a využívání údajů v odvětví rybolovu a pro podporu vědeckého poradenství pro společnou rybářskou

¹ Přijaté texty, P8_TA(2017)0316.

² Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22.

³ Úř. věst. L 343, 22.12.2009, s. 1.

⁴ Úř. věst. L 149, 20.5.2014, s. 1.

politiku a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 199/2008¹, zejména na článek 5 tohoto nařízení,

- s ohledem na výzkumnou studii nazvanou „Mořský rekreační a částečně samozásobitelský rybolov – jeho hodnota a dopad na rybolovné zdroje“ vydanou tematickou sekci Evropského parlamentu Strukturální politika a politika soudržnosti v červenci 2017,
 - s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro rybolov (A8-0191/2018),
- A. vzhledem k tomu, že definice Mezinárodní rady pro průzkum moří (ICES) z roku 2013 popisuje rekreační rybolov jako „chytání nebo pokus o chytání živých vodních zdrojů především v rámci trávení volného času nebo pro osobní spotřebu. To se týká aktivních rybolovných metod včetně chytání na udici, lovení harpunou nebo chytání do rukou, a pasivních rybolovných metod zahrnujících sítě, pasti, vrše a lovení na šňůry“; vzhledem k tomu, že jsou zapotřebí jasné definice rekreačního rybolovu a mořského rekreačního rybolovu, s přihlédnutím k čl. 55 odst. 2 nařízení (ES) č. 1224/2009, který stanoví, že „uvádění úlovků z rekreačního rybolovu na trh se zakazuje“;
- B. vzhledem k tomu, že je důležité chápat rozdíl mezi rekreačním rybolovem a částečně samozásobitelským rybolovem, protože oba tyto typy by se měly posuzovat a regulovat odděleně a mělo by být vyjasněno, že rekreační rybolov nepředstavuje částečně samozásobitelský rybolov; vzhledem k tomu, že nařízení o společné rybářské politice (SRP) na toto nijak neodkazuje; vzhledem k tomu, že by se oba tyto typy měly posuzovat a regulovat odděleně;
- C. vzhledem k tomu, že právní předpisy EU pracují pouze s dvoustupňovým systémem kategorií rybolovu, který pokrývá rekreační a komerční rybolov, a tudíž neuznávají částečně samozásobitelský rybolov a částečně komerční rybolov;
- D. vzhledem k tomu, že rekreační rybolov může mít vzhledem ke svému rozsahu významný dopad na rybí populace, avšak úprava dané otázky primárně spadá do pravomoci členských států;
- E. vzhledem k tomu, že Organizace spojených národů pro výživu a zemědělství definuje samozásobitelský rybolov jako „lov vodních živočichů, který podstatně přispívá k uspokojování výživových potřeb jednotlivce“;
- F. vzhledem k tomu, že bez jasného právního rozlišení mezi rekreačním, částečně samozásobitelským a částečně komerčním rybolovem nemusí být zjištěny některé případy nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, které se nezapočítají ani řádně neregulují;
- G. vzhledem k tomu, že na úrovni EU neexistuje jednotná dohodnutá jasná definice rekreačního rybolovu, a vzhledem k tomu, že je proto velmi obtížné rekreační rybolov kontrolovat, shromažďovat o něm údaje a posuzovat jeho dopad na rybí populace a životní prostředí nebo jeho hospodářský význam;

¹ Úř. věst. L 157, 20.6.2017, s. 1.

- H. vzhledem k tomu, že s cílem řádně řídit veškeré typy rybolovné činnosti včetně rekreačního rybolovu, je žádoucí, aby se pravidelně získávaly jednoznačné údaje a časové řady s cílem posoudit dopad na populace ryb nebo jiné mořské organismy a na životní prostředí; vzhledem k tomu, že takové údaje v současnosti chybějí nebo jsou neúplné; vzhledem k tomu, že kromě přímého dopadu na rybí populace je také málo prostudován další dopad rekreačního rybolovu na životní prostředí;
- I. vzhledem k tomu, že studie prokázaly, že značný objem vysledovatelného plastového odpadu v mořích, jezerech a řekách pochází z vodních rekreačních aktivit, jako je jízda na lodích, turistika a rybolov; konstatuje, že odpad v podobě ztracených lovných zařízení pro rekreační rybolov může zapříčinit závažné zhoršení stavu přírodních stanovišť a ekologické škody;
- J. vzhledem k tomu, že Evropský námořní a rybářský fond (ENRF) poskytuje finanční podporu na shromažďování údajů včetně údajů o rekreačním rybolovu;
- K. vzhledem k tomu, že záměry uvedené v článku 2 nařízení (EU) č. 1380/2013 odkazují na nutnost dosáhnout přínosů v hospodářské a sociální oblasti a v oblasti zaměstnanosti, a obnovit a zachovat rybí populace i ostatní mořské organismy nad úrovněmi, které mohou poskytnout maximálně udržitelný výnos;
- L. vzhledem k tomu, že podle nedávné studie zadané Parlamentem se dopad rekreačního rybolovu může mezi rybími populacemi lišit a dosahovat 2 % (u makrely) až 43 % (u tresky polak) celkového úlovku;
- M. vzhledem k tomu, že pro dosažení cílů SRP by měly být rybí populace a rybolovné činnosti řízené a vyvážené; vzhledem k tomu, že těchto záměrů nelze dosáhnout, pokud chybí část údajů o úlovcích a o hospodářském významu rybolovných činností, včetně rekreačního rybolovu;
- N. vzhledem k tomu, že členské státy mají povinnost shromažďovat údaje včetně odhadů o počtu úlovků rekreačního rybolovu a vypouštění druhů uvedených v nařízení (EU) 2017/1004 a případně zahrnutých do víceletých plánů řízení; vzhledem k tomu, že komplexní údaje o rekreačním rybolovu provozovaném na jejich území mají v této souvislosti jen některé členské státy;
- O. vzhledem k tomu, že ačkoli se v rámci mořského rekreačního rybolovu loví řada druhů, uplatňuje se povinné shromažďování údajů jen na malý počet druhů a je tudíž žádoucí vícedruhový dohled a analýza podle situace v jednotlivých zemích; vzhledem k tomu, že by úlovky v rámci rekreačního rybolovu měly být zahrnuty do celkových odhadů úmrtnosti dané rybolovem a biomasou;
- P. vzhledem k tomu, že se dostupnost údajů o rekreačním rybolovu liší v jednotlivých regionech, přičemž v Severním a Baltském moři jsou o mořském rekreačním rybolovu k dispozici lepší informace než ve Středozezemním a Černém moři nebo v Atlantiku;
- Q. vzhledem k tomu, že odhadovaný počet osob, které se mořskému rekreačnímu rybolovu věnují v Evropě, činí 8,7 až 9 milionů lidí, tj. 1,6 % evropského obyvatelstva, a že se rybolovu věnují odhadem po dobu 77 milionů dnů ročně;
- R. vzhledem k tomu, že podle čl. 3 odst. 2 bodu 6 nařízení (EU) č. 508/2014 o ENRF je „rybářem“ každá osoba, která provozuje komerční rybolov, jak je chápán členským

státem, a vzhledem k tomu, že je tudíž nezbytné nalézt jinou definici, která by se vztahovala na osoby věnující se činností rekreačního rybolovu, jak je uvedeno v bodu A;

- S. vzhledem k tomu, že odhadovaný hospodářský dopad evropského mořského rekreačního rybolovu (bez údajů o turistickém rybolovu) činí 10,5 miliardy EUR, což zahrnuje 5,1 miliardy EUR přímých, 2,3 miliardy EUR nepřímých a 3,2 miliardy EUR indukovaných výdajů; vzhledem k tomu, že jen v EU se částka odhaduje na 8,4 miliardy EUR (což zahrnuje 4,2 miliardy EUR přímých, 1,8 miliardy EUR nepřímých a 2,5 miliardy EUR indukovaných výdajů);
- T. vzhledem k tomu, že existuje přímé spojení mezi stavem/strukturou rybích populací, přístupem k rybolovným právním a následnými dopady v oblasti zaměstnanosti a hospodářství a sociálně-ekonomickými dopady, které přináší; vzhledem k tomu, že je důležité odhadnout dopad všech druhů rybolovu na konkrétní populaci a také jeho ekonomickou hodnotu, s cílem přijmout opatření v oblasti řízení, která napomohou dosažení environmentálních i ekonomických cílů;
- U. vzhledem k tomu, že se přínos mořského rekreačního rybolovu v Evropě odhaduje na 99 000 pracovních míst v ekvivalentu plné pracovní doby, což zahrnuje 57 000 přímých, 18 000 nepřímých a 24 000 indukovaných pracovních míst, a že tento rybolov každoročně vytváří průměrnou ekonomickou hodnotu ve výši 49 000 EUR na jedno pracovní místo v ekvivalentu plné pracovní doby; vzhledem k tomu, že jen v EU se tento údaj odhaduje na 84 000 pracovních míst v ekvivalentu plné pracovní doby (50 000 přímých, 15 000 nepřímých a 20 000 indukovaných pracovních míst);
- V. vzhledem k tomu, že se rekreační mořský turistický rybolov stejně jako jiné druhy turistického rybolovu ukazuje jako velmi důležitý pro ekonomiku mnoha regionů a zemí a měl by se proto analyzovat, aby byla lépe posouzena jeho hodnota, dopad a rozvojový potenciál;
- W. vzhledem k tomu, že všechny druhy rekreačního rybolovu mají větší hospodářský a sociální dopad na místní a regionální úrovni než na celostátní úrovni, neboť podporují místní a pobřežní komunity prostřednictvím cestovního ruchu, výroby, maloobchodního prodeje a pronájmu vybavení i prostřednictvím dalších služeb souvisejících s rekreačním rybolovem;
- X. vzhledem k tomu, že rekreační úlovky představují v některých případech značnou část celkové úmrtnosti dané populace a že by se proto měly zohledňovat při stanovování rybolovných práv; vzhledem k tomu, že podle nedávné studie zadané Parlamentem se odhadovaný procentní přínos mořského rekreačního rybolovu k celkovým úlovkům může značně měnit v závislosti na cílových druzích – od 2 % u makrely až po 43 % u tresky polak;
- Y. vzhledem k tomu, že je důležité jednotlivě posoudit různé metody rekreačního rybolovu nebo segmenty popsané v definici Mezinárodní rady pro průzkum moří ICES z roku 2013;
- Z. vzhledem k tomu, že odhad dopadu rekreačního rybolovu na rybí populace zahrnuje zadržování úlovků a míru úmrtnosti vypuštěných ryb; vzhledem k tomu, že míra přežití u ryb ulovených s prutem a vlascem (úlovky i vypuštěné ryby) je ve většině případů

vyšší než stejné hodnoty u ryb ulovených pomocí jiných zařízení a jiných postupů, a měla by se v těchto případech vzít v úvahu; vzhledem k tomu, že jsou zapotřebí další informace o hlavním zařízení používaném při mořském rekreačním rybolovu, aby bylo možné provést srovnání šancí na přežití u nežádoucích úlovků při komerčním rybolovu a vypuštěných ryb při rekreačním rybolovu;

- AA. vzhledem k tomu, že rekreační rybolov zahrnuje nejrůznější nástroje a techniky, které mají různý dopad na populace a na životní prostředí, a že by se tudíž měl odpovídajícím způsobem posuzovat a regulovat;
- AB. vzhledem k tomu, že kvůli špatnému stavu populace mořčáka evropského v Severním moři a tresky obecné v západní části Baltského moře byla omezení rekreačního rybolovu zavedena na úrovni EU stanovením omezení denního úlovku nebo zákazem uchovávání (mořčák evropský) s cílem napomoci obnově těchto populací; vzhledem k tomu, že urgentní řídicí opatření, která se přijímají, pokud se má za to, že rekreační rybolov začíná narušovat stav určité populace, nezajišťují tomuto odvětví potřebné zviditelnění;
- AC. vzhledem k tomu, že se někteří rekreační rybáři zaměřují na diadromní druhy, jako je losos, pstruh a úhoř; vzhledem k tomu, že by se shromažďování údajů o těchto druzích mělo provádět jak pro sladkou, tak pro slanou vodu s cílem posoudit, jak se rybí populace proměňují v čase;
- AD. vzhledem k tomu, že pro většinu rekreačních rybářů jsou nejdostupnější pobřežní oblasti, kde jsou spolu s rybami často chyceni také bezobratlí a mořské řasy; vzhledem k tomu, že to hraje klíčovou úlohu pro ekologický stav těchto oblastí; vzhledem k tomu, že je třeba také posoudit dopad rybolovu na tyto druhy, a to nejenom s ohledem na dotčené druhy, ale také na ekosystémy, jejichž jsou součástí;
- AE. vzhledem k tomu, že lososi táhnou zpět do vod, v nichž se narodili, a vzhledem k tomu, že v ideálním případě by se na ně měl rybolov zaměřovat jen v těch říčních systémech, kde je možná účinná kontrola a prosazování předpisů; vzhledem k tomu, že lov lososů na moři vede k úbytku jak zdravých, tak zranitelných populací lososů;
- AF. vzhledem k tomu, že rekreační rybolov může být významnou příčinou úmrtnosti způsobené rybolovem a že nejzávažnější odhadovaný dopad sladkovodního rekreačního rybolovu souvisí s možností, že do ekosystému budou zavlčeny nepůvodní druhy, zatímco u mořského rekreačního rybolovu je tento dopad jen velmi omezený;
- AG. vzhledem k tomu, že SRP byla vytvořena k řízení komerčního rybolovu a nijak nezohledňuje rekreační rybolov, jeho specifika a potřebu zvláštních nástrojů řízení a plánování;
- AH. vzhledem k tomu, že dopady rekreačního rybolovu na životní prostředí nezahrnují jen úbytek ryb, avšak nedostatek jasných údajů znesnadňuje oddělení těchto dopadů od ostatních antropogenních zdrojů;
- AI. vzhledem k tomu, že by se u budoucího řízení mořského rekreačního rybolovu mělo vzít v úvahu vystoupení Spojeného království z Unie, a to s ohledem na význam této činnosti ve Spojeném království a na její význam pro sdílené populace ryb;
- AJ. vzhledem k tomu, že rekreační rybolov má mnoho přínosů pro společnost i veřejné

zdraví, např. zvyšuje kvalitu života účastníků, podporuje interakci mezi mladými lidmi a vzdělává lidi, pokud jde o životní prostředí a význam jeho udržitelnosti;

1. zdůrazňuje, že je důležité shromažďovat dostatečné údaje o rekreačním rybolovu a zvláště o mořském rekreačním rybolovu, aby bylo možné u všech druhů řádně vyhodnotit celkovou úmrtnost způsobenou rybolovem;
2. zdůrazňuje, že rekreační rybolov nabývá ve většině evropských zemí na významu a že tento typ rybolovu představuje důležitou činnost, jež má dopad na společnost, hospodářství, zaměstnanost a na životní prostředí, a zejména připomíná významný dopad, který může mít na rybolovné zdroje; zdůrazňuje, že by členské státy měly tudíž zajistit, aby tato činnost byla prováděna udržitelným způsobem v souladu s cíli SRP;
3. zdůrazňuje, že je třeba chránit tradiční rybolov a zajistit jeho přežití i generační obměnu tváří v tvář rozšiřující se rekreační činnosti spojené s rekreačními přístavy a sezónní turistikou;
4. domnívá se, že je třeba shromažďovat údaje o počtu rekreačních rybářů, objemu jejich úlovků a přidané hodnotě, kterou vytvářejí v pobřežních společenstvích;
5. vyzývá Komisi, aby do nového nařízení o kontrole začlenila stávající ustanovení o rekreačním rybolovu a tato ustanovení zdokonalila;
6. naléhavě vyzývá Komisi, aby vyhodnotila a případně rozšířila shromažďování údajů o rekreačním rybolovu s cílem zahrnout do něj více rybích populací a jiných mořských organismů, aby vypracovala studii proveditelnosti o jednotném shromažďování údajů týkajících se socioekonomického dopadu tohoto rybolovu a učinila shromažďování těchto údajů povinným;
7. zdůrazňuje, že je třeba lépe vykazovat a monitorovat úlovky související s rekreačním rybolovem; připomíná, že při přijímání rozpočtu EU na rok 2018 schválil Parlament pilotní projekt zaměřený na zavedení systému měsíčního podávání zpráv o úlovcích mořčáka evropského, a naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby financovaly další projekty v oblasti monitorování druhů, které jsou vůči rekreačnímu rybolovu nejzranitelnější; připomíná význam sledovatelnosti a vyzývá Komisi, aby do nového nařízení o kontrole začlenila stávající ustanovení o rekreačním rybolovu a tato ustanovení zdokonalila;
8. vyzývá Komisi, aby provedla posouzení dopadů rekreačního rybolovu v EU; domnívá se, že součástí závěrečné zprávy Komise o hodnocení dopadů by mělo být posouzení plánů řízení, které zahrnují ustanovení v oblasti rekreačního rybolovu;
9. vyzývá členské státy, aby podnikly nezbytné technické kroky s cílem provádět současné právní předpisy v oblasti shromažďování údajů a rozšířit je tak, aby zahrnovaly více populací a více aspektů rekreačního rybolovu;
10. vyzývá Komisi k zajištění toho, aby byly pravidelně shromažďovány veškeré nezbytné údaje o rekreačním rybolovu s cílem zajistit komplexní posouzení rybích populací a dalších mořských organismů a toto odvětví více zviditelnit; varuje, že bez komplexního posouzení a vhodných kroků, jež budou na základě tohoto posouzení přijaty, může dojít k tomu, že plány řízení rybolovu a technická opatření nesplní cíle opatření (EU) č. 1380/2013 ani nedosáhnou rovnováhy mezi rekreačním a komerčním rybolovem;

11. domnívá se, že v případě, že rekreační úlovky mají významný dopad na danou populaci, měly by být považovány za nedílnou součást ekosystému a být zahrnuty do sociálních a hospodářských hledisek víceletých plánů řízení, a to za účelem stanovení rybolovných práv i přijetí příslušných technických opatření; vyzývá Komisi, aby rekreační rybolov v případě potřeby zahrnula do víceletých plánů řízení, které již byly přijaty nebo budou přijaty v blízké budoucnosti;
12. zdůrazňuje, že shromažďování údajů je povinností členských států; zdůrazňuje však, že řádná definice rekreačního rybolovu by zlepšila kvalitu údajů; vyzývá Komisi, aby navrhla jednotnou definici rekreačního rybolovu na úrovni EU, která by jasně odlišovala rekreační rybolov od komerčního nebo samozásobitelského rybolovu, a to na základě zásady, že rekreační úlovky by nikdy neměly být prodávány;
13. domnívá se, na základě údajů a zprávy o hodnocení dopadů i s ohledem na pravomoci členských států v oblasti rekreačního rybolovu, že by Komise měla vyhodnotit úlohu rekreačního rybolovu v budoucí SRP tak, aby oba typy mořského rybolovu – komerční i rekreační – mohly být řízeny vyváženým, spravedlivým a udržitelným způsobem zaměřeným na dosažení žádoucích cílů;
14. naléhavě vyzývá Komisi, aby poskytla podporu, včetně finanční podpory, rozvoji rekreačního rybolovu v odvětví cestovního ruchu vzhledem k tomu, že významně přispívá k rozvoji modré ekonomiky v malých a pobřežních komunitách i na ostrovech a zejména v nejvzdálenějších regionech; domnívá se, že by tento postup měl kladný dopad na úsilí o prodloužení turistické sezóny mimo letní měsíce; navrhuje, aby Komise stanovila rekreační rybolov jako jedno z témat projektového roku EDEN zaměřeného na udržitelný cestovní ruch a aby v rámci fondu COSME zahájila projekty na podporu turistiky za účelem rekreačního rybolovu v malých pobřežních společenstvích;
15. zdůrazňuje, že mimo rámec běžného řízení rybolovných zdrojů na základě spolehlivých vědeckých údajů nesmí rozvoj rekreačního rybolovu vést k omezení rybolovných práv pro komerční účely nebo k rozdělování omezených zdrojů mezi profesionální a rekreační činnosti, a to zejména pokud jde o tradiční a drobný rybolov;
16. uznává, že rekreační rybolov je v EU provozován po staletí a je nedílnou součástí kultury, tradic a dědictví celé řady pobřežních a ostrovních společenství; konstatuje, že druhy rekreačního rybolovu jsou stejně různorodé jako je různorodá kultura v rámci samotné EU a že je třeba si tuto skutečnost uvědomit před zahájením jakékoli snahy o regulaci této oblasti;
17. vyzývá Komisi, aby zavedla vhodná opatření k zajištění toho, že budoucí ustanovení regulující rekreační rybolov budou přiměřená a nebudou poškozovat profesionální rybolov;
18. zdůrazňuje, že je třeba stanovit základní pravidla pro řízení rekreačního rybolovu, a navrhuje vypracování soupisu činností v oblasti rekreačního rybolovu, který by zahrnoval informace o rybolovném zařízení a postupech a popis rybolovných oblastí, cílových druhů a vedlejších úlovků;
19. zdůrazňuje význam fondu ENRF pro rozvoj vědeckých kapacit a zajišťování úplných a spolehlivých posouzení mořských zdrojů pro rekreační rybolovné činnosti; připomíná, že ENRF poskytuje prostředky na shromažďování údajů, a vyzývá Komisi, aby rozšířila

působnost budoucího fondu ENRF s cílem poskytnout mu finanční podporu na výzkum a analýzu shromážděných údajů;

20. zdůrazňuje, že je naprosto klíčové tyto údaje sdílet, a připomíná, že ENRF podporuje shromažďování údajů, včetně údajů o rekreačním rybolovu; vyzývá proto členské státy, aby přijaly nezbytné kroky ke shromažďování údajů, a naléhá na Komisi, aby dále rozvíjela společnou databázi obsahující komplexní a spolehlivé údaje dostupné všem výzkumným pracovníkům, aby na jejich základě mohli monitorovat a hodnotit stav rybolovných zdrojů; navrhuje, že by tato opatření mohla zahrnovat využívání finančních prostředků z ENRF;
21. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.